

PACKALL

PackAlliance:
European alliance for innovation training
& collaboration towards future packaging

Korkeakoulut ja yritykset yhdessä.

Koulutuksen moduulit:

- Uudet materiaalit ja biomateriaalit
- Ekologinen suunnittelu ja uudet valmistusprosessit
 - Jätteen hallinta ja kierrätys
- **Kansalaisten ja kuluttajien osallistaminen**

Yhteisrahoitettu
Euroopan unionin
Erasmus+ -ohjelmasta

Hanke on rahoitettu Euroopan komission tuella.
Tästä julkaisusta [tiedotteesta] vastaa ainoastaan sen laatija, eikä komissio ole vastuussa siihen sisältyvien tietojen mahdollisesta käytöstä.

Kansalaisten osallistuminen muovien kiertotalouteen

Eveliina Asikainen

Tampereen ammattikorkeakoulu

Yhteisrahoitettu
Euroopan unionin
Erasmus+ -ohjelmasta

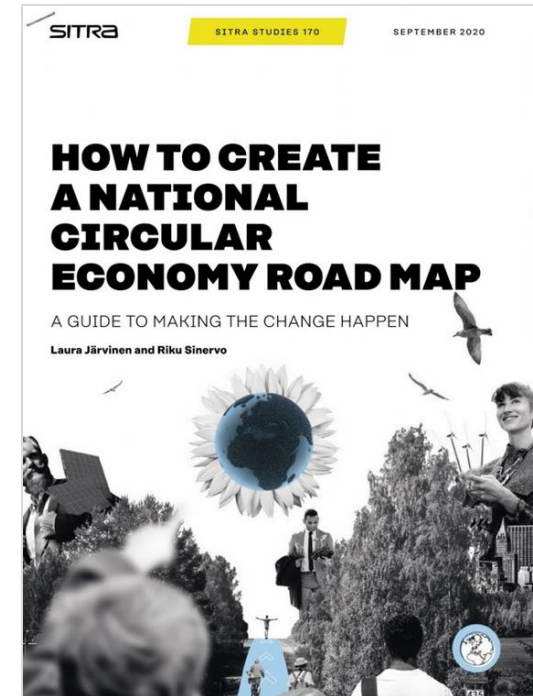
Kansalaisia ja kuluttajia

Muovien kiertotalouteen liittyviä päätöksentekoprosesseja

- Euroopan unionin direktiivien säätäminen
- Kansalliset lainsäädäntöprosessit
- Jätepolitiikan määrittelyt tai tiekartat
- Alueellisten ja paikallisten jätehuoltonormien laatiminen

<https://media.sitra.fi/2020/09/02171513/how-to-create-a-national-circular-economy-road-map.pdf>

Yhteisrahoitettu
Euroopan unionin
Erasmus+ -ohjelmasta

Suunnittelijan käsitys kehittämisenluonteesta määrittää osallistumisen aseman prosessissa

Kaksi päästrategiaa

Asiantuntemukseen perustuva:

Suunnittelija/lainsäätäjä löytää itse parhaat ratkaisut.

Osallistumiseen perustuva:

Suunnittelija/lainsäätäjä auttaa kansalaisia tai kuluttajia löytämään parhaat ratkaisut.

Päästrategia määrittää osallistujien asemat ja mahdollisuudet suunnitteluprosessin eri vaiheissa.

Joukkoihin voi sisältyä kollektiivista viisautta

mikäli seuraavat ehdot täyttyvät:

- 1) näkemysten kirjo (jokaisella henkilöllä tulisi olla jotain omaa tietoa)
- 2) näkemysten riippumattomuus (ihmisten mielipiteet eivät määräydy ympäristön mielipiteiden mukaan)
- 3) hajautunut tietolähteiden käyttö (ihmiset voivat erikoistua ja hyödyntää paikallista tietämystä)
- 4) organisoitu näkemysten yhdistäminen (on olemassa jokin prosessi, jolla yksittäiset mielipiteet muutetaan yhteiseksi päätökseksi).

Osallistumisen (järjestämisen ja mukaan lähtemisen) motivaattorit

- **Pragmaattiset syyt:** halu tehdä parempia päätöksiä, jotka todennäköisemmin pannaan täytäntöön.
- **Normatiiviset motivaatiot:** ihmisillä on demokraattinen oikeus osallistua itseään koskevaan päätöksentekoon.
- **Luottamusta lisäävä motivaatio** päätöksentekoprosesseissa: tavoite luoda sosiaalista yhteenkuuluvuutta eri sidosryhmien kesken.

Mitä tulisi ottaa huomioon osallistumisprosessin suunnittelussa?

Tarkoituksenmukaiset osallistujat

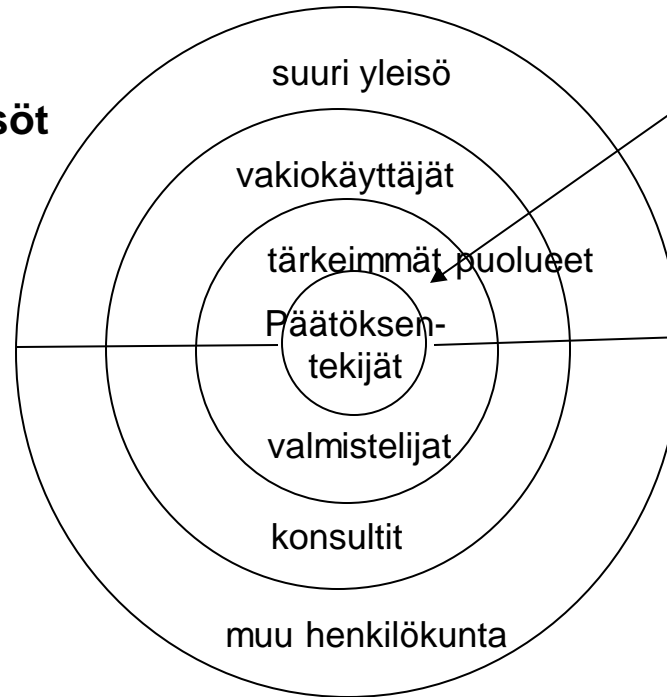
Eri yleisöjen
näkemysten
kartoitus
etukäteen.

Samat ryhmät
voivat osallistua
eri tasoilla
erilaisten
edustajien kautta.

Kansalaiset ja yhteisöt

Tuotteet tai
palvelut

**Päätökseen-
teko-
prosessia
valmisteleva taho**

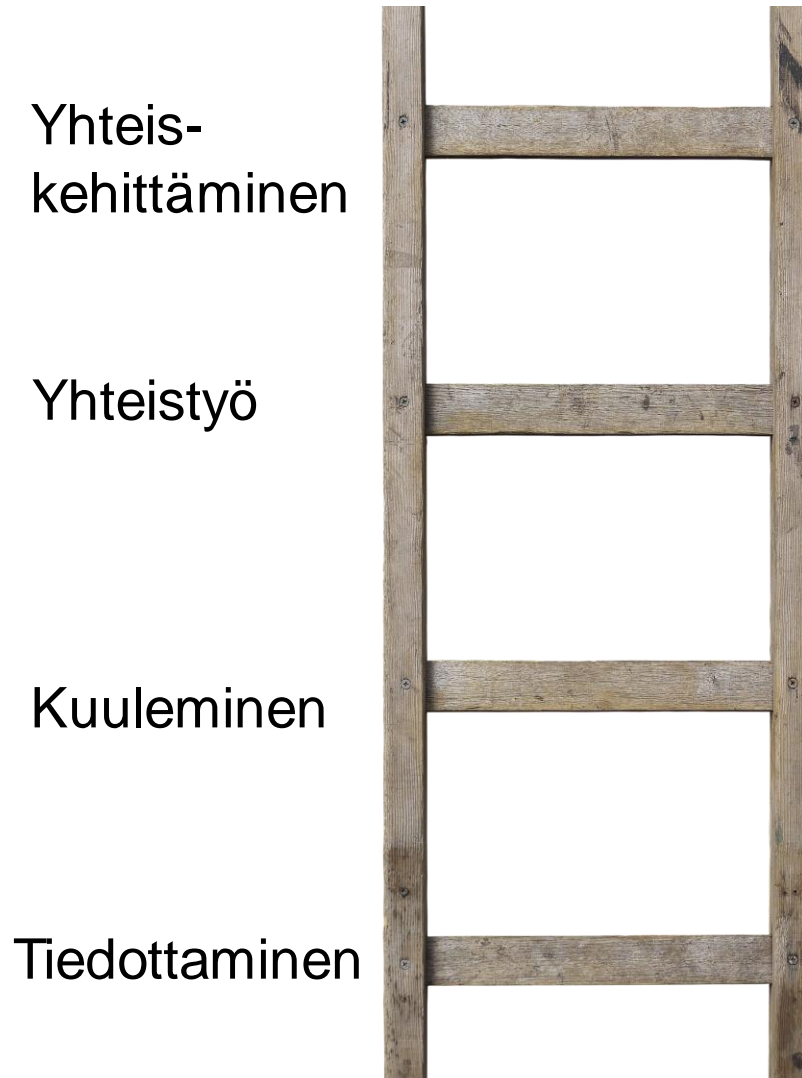
Kriittiset kohderyhmät ja asiantuntijat,
lobbarit

Osallistumisen tason arviointi

– Miten vahvasti kansalaisten ja erilaisten yhteisöjen pitäisi voida osallistua?

Lähde : Creighton 2003

- Taso = miten vahvasti ihmiset ovat mukana.
- **Varmista, että osallistujat tietävät alusta alkaen, mitä he voivat saada aikaan.**
- Yritä välttää liian suurten odotusten kehittymistä. → Ei turhautumista.
- Suunnittele osallistuminen tekniikat tason mukaan.
- Suunnittele palaute.

- **Valtuuttaminen:** sidosryhmät tekevät päätöksiä ja/tai päättävät resurssien käytöstä.
- **Kumppanuus:** sidosryhmät työskentelevät yhdessä tasavertaisina kohti yhteisiä tavoitteita.
- **Päätöksenteko:** sidosryhmillä on rooli politiikkaa koskevien päätösten tekemisessä ja/tai projektin suunnittelussa ja toteutuksessa.
- **Yhteistyö ja konsensuksen rakentaminen:** sidosryhmät muodostavat näkemyksiä ja auttavat asettamaan asioita tärkeysjärjestykseen, mutta prosessia vetävä taho (yritys, kunta, valtio) tekee päätökset.
- **Kuuleminen:** sidosryhmille annetaan mahdollisuus olla vuorovaikutuksessa ja antaa palautetta. Yleensä kuitenkin ulkopuoliset tekevät analyysit ja päätökset eikä sidosryhmillä ole varmuutta siitä, että heidän panostaan hyödynnetään.
- **Tiedon jakaminen:** sidosryhmille tiedotetaan aktiivisesti heidän oikeuksistaan, velvollisuuksistaan ja vaihtoehdoistaan.
- **Avustaminen:** vapaaehtoisena toimiminen (koehenkilö, talkoolainen) ennalta suunnitelluissa tilaisuuksissa tai hankkeissa.
- **Tiedottaminen:** yksisuuntainen tiedonkulku suunnittelijoilta kansalaisille.

esim . Creighton 2003

Yhteiskunnallisten organisaatioiden (CSO) keinot vaikuttaa kansalaisiin ja päättäjiin

- **Kampanjat:** suuren yleisön tietoisuuden lisääminen ajankohtaisista poliittisista kysymyksistä, esim. kuluttajaboikottien tai kansalaisvetoomusten käynnistäminen, hallitusten painostaminen toimiin, joilla kampanjoissa ilmaistut näkemykset otetaan huomioon.
- **Kumppanuudet:** joko keskenään tai hallintoelinten ja yksityisten yritysten kanssa; tavoitteena vaikuttaa päätöksentekoon eri tasoilla.
- **Osallistava politiikkatutkimus:** kansalaisjärjestöt ja muut sidosryhmät käyttävät promoamiseen ja osallistavasta politiikasta tiedottamiseen.

Osallistavan politiikan edut

- Parempaan tietoon perustuva politiikka
- Tasa-arvoisempi politiikka
- Vahvempi avoimuus ja vastuullisuus
- Vahvempi omistajuus
- Vähemmistöjen vahvempi osallistuminen ja inkluusio
- Hallinnon kapasiteetin parantaminen
- Yhteisymmärrys

Haasteita ja huomioitavia asioita

- Aika- ja resurssitarpeet
- Odotusten lisääntyminen
- Konfliktien syntyminen
- Kansalaisjärjestöjen itsenäisyyden menetys
- Poliittiset riskit

Lähde : Rietenbergen-McCracken

Yhteisrahoitettu
Euroopan unionin
Erasmus+ -ohjelmasta

Kansalaisjärjestöille tärkeää

- Relevantteihin asioihin keskittyminen
- Oman roolin määrittäminen
- Perusteellinen valmistautuminen
- Osallistumistapojen suunnittelu
- Osaamisen vahvistaminen

Lähde : Rietenbergen-McCracken

Yhteisrahoitettu
Euroopan unionin
Erasmus+ -ohjelmasta

Lähteet

- Creighton, J.L. 2003 The Public Participation Handbook: Making Better Decisions Through Citizen Involvement.
- Järvinen, L. & Sinervo, R. 2020. How to create a national circular economy road map. Sitra. Helsinki. <https://www.sitra.fi/en/publications/how-to-create-a-national-circular-economy-road-map/#seven-key-lessons-from-creating-a-circular-economy-road-map>
- Reed, M.S. et al 2018. What makes stakeholder and public engagement in environmental management work. Restoration Ecology.
- Rietenbergen-McCracken, J. Participatory Policy Making. https://www.civicus.org/documents/toolkits/PGX_F_ParticipatoryPolicy%20Making.pdf

UNIVERSITÀ DEGLI STUDI
DI SALERNO

Esitetyt mielipiteet ovat kirjoittajien omia, eivätkä ne välttämättä edusta Euroopan komission kantaa. Euroopan komissio tai sen puolesta toimivat henkilöt eivät ole vastuussa siitä, miten tämän julkaisun sisältämiä tietoja käytetään.

Yhteisrahoitettu
Euroopan unionin
Erasmus+ -ohjelmasta

PACKALL

PackAlliance:
European alliance for innovation training
& collaboration towards future packaging

Korkeakoulut ja yritykset yhdessä.

CAMPUS OF INTERNATIONAL EXCELLENCE
OF THE EBRO VALLEY

UNIVERSITÀ DEGLI STUDI
DI SALERNO

El poder de la colaboración

PLASTICS INNOVATION POLE

Tekijänoikeus: CC BY-NC-SA 4.0: <https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>

Tämä lisenssi sallii muiden levittää ja muokata teosta ja luoda sen pohjalta uusia teoksia, mutta ei kaupalliseen käyttöön.

Kuitenkin vain seuraavilla ehdoilla:

Nimeä — Sinun on asianmukaisesti mainittava alkuperäinen tekijä, annettava linkki lisenssiin ja ilmoitettava, onko muutoksia tehty. Voit tehdä sen millä tahansa kohtuullisella tavalla, mutta et millään tavalla, joka viittaa siihen, että lisenssinantaja tukee sinua tai käyttöäsi.

EiKaupallinen — Et saa käyttää materiaalia kaupallisiin tarkoituksiin.

JaaSamoin — Jos muunnat tai luot materiaalin pohjalta uutta materiaalia, sinun on jaettava tuotoksesi samalla lisenssillä kuin alkuperäinen.

Ei lisärajoituksia — Et saa soveltaa laillisia ehtoja tai teknisiä toimenpiteitä, jotka laillisesti estävät muita tekemästä mitään, mitä lisenssi sallii.

Yhteisrahoitettu
Euroopan unionin
Erasmus+ -ohjelmasta

Hanke on rahoitettu Euroopan komission tuella.
Tästä julkaisusta [tiedotteesta] vastaa ainoastaan sen laatija, eikä komissio ole vastuussa siihen sisältyvien tietojen mahdollisesta käytöstä.